

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hallituksen esitys eduskunnalle kirkkolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 108/2022 vp)

Hallintovaliokunta 24.1.2023

Hallitusneuvos Hanna Kiiskinen

Esityksen sisältö

- Taustaa
- Kirkkolain säätämisyjärjestys
- PeVL 4/2020 vp
- Hallintovaliokunnan kirje 1.4.2020
- Uusi esitys
- Ehdotetut lait

Taustaa

- Nykyinen kirkkolaki (1054/1993) tuli voimaan 1.1.1994
- Kirkkolainsäädännön kodifointiprosessi alkoi v. 2005
- Hallituksen esitys eduskunnalle kirkkolaiksi (HE 19/2019 vp) ja esitys em. esityksen täydentämisestä (HE 93/2019 vp)
 - PeVL 4/2020 vp
 - Hallintovaliokunta keskeytti asian käsittelyn 1.4.2020 (dnro 1/9/2020)

Kirkkolain ala ja säätämisjärjestys

PL 76 §

Kirkkolaissa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon **järjestysmuodosta ja hallinnosta** (1 mom.)

Kirkkolain säätämisjärjestyksestä ja kirkkolakia koskevasta aloiteoikeudesta on voimassa, mitä niistä mainitussa laissa erikseen säädetään (2 mom.).

Eduskunta voi vain joko hyväksyä tai hylätä kirkkolakia koskevan esityksen (pl. lainsäädäntötekniinen virhe).

Kirkkolain 2 luvun 2 §

Kirkolla on **yksinoikeus ehdottaa kirkkolakia kaikesta, mikä koskee ainoastaan kirkon omia asioita, sekä kirkkolain muuttamista ja kumoamista**. Kirkon ehdotuksen tekee kirkolliskokous. Kirkolliskokouksen ehdotuksen tutkiminen ja vahvistaminen on tasavallan presidentin ja eduskunnan tehtävä. Kirkolliskokouksella on myös oikeus tehdä esityksiä kirkkoa koskevasta muusta lainsäädännöstä.

Kirkolliskokouksen tekemää kirkkolakiehdotusta tutkittaessa voidaan oikaista ehdotuksessa oleva sellainen lainsäädäntötekniinen virhe, joka ei vaikuta kirkkolakiehdotuksen sisältöön. Oikaisu voidaan tehdä kirkkohallituksen annettua asiasta lausunnon tai tehtyä siitä aloitteen.

PeVL 4/2020 vp

- Kirkkolain alaa on tulkittava suppeasti (PL 76 §)
 - ”järjestysmuoto ja hallinto”?
 - uskonnonvapaus (PL 11 §)
- Säättämisyjärjestyskysymykset
 - Tuomioistuimen velvollisuus ilmoittaa papille tuomitusta rangaistuksesta
 - Muutoksenhaku terveystarkastukseen määräämisestä
 - Muutoksenhaku varoituksesta
 - Henkilötietojen suoja, erit. arkaluonteisten henkilötietojen käsittely diakoniatyössä

Hallintovaliokunnan kirje 1.4.2020 (dnro 1/9/2020)

- Lakiehdotus on valmisteltava yhtenä kokonaisuutena niin, että se täyttää PeV:n säätämisyhteistyöhuomautukset
- Kirkkolakiehdotuksen rajat eli kirkkolain ala
- Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen suhde
- Kirkkolain alaan kuulumaton, kirkkoa erityisesti koskeva sääntely valmisteltava erillisinä lakiehdotuksina
- Kirkkolain muuttamismenettelyn joustavoittaminen
- Lakiehdotusten valmistelu; mm. kattavat säännöskohtaiset perustelut
- Välttämättömät muutokset on mahdollista tehdä sillä aikaa kun uutta esitystä valmistellaan

Uusi esitys

- Kirkolliskokous päätti 11.11.2021 uuden ehdotuksen antamisesta (täydennys 6.5.2022)
- Valtioneuvoston toimet
 - Laintarkastus
 - Kääntäminen ruotsin kielelle
 - Oikeuskanslerinviraston ennakkotarkastus
 - Aiempien hallituksen esitysten (HE 19/2019 vp ja HE 93/2019 vp) peruuttaminen 4.7.2022
 - Hallituksen esitys eduskunnalle kirkkolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 108/2022 vp)

Ehdotetut lait

Lakien toivottu
voimaantuloajankohta on
1.7.2023

Kirkkolaki

Laki evankelis-
luterilaisen
kirkon
viranhaltijasta

Laki evankelis-
luterilaisen
kirkon
eläkerahastosta

Laki evankelis-
luterilaisen kirkon
työmarkkina-
laitoksesta

Laki tuomioistuimen
velvollisuudesta ilmoittaa
eräistä ratkaisuksistaan annetun
lain 2 §:n muuttamisesta